

לא תִחַרֶשׁ בְּשׁוֹר וּבַחֲמֹר יַחְדָּו (דברים כב: י)

ספר החינוך מצוה תקנ

שורש המצוה כתב הרמב"ם ז"ל שהוא משורש איסור הרבעת הבהמה כלאים, כי דרך עובדי אדמה להביא הצמד ברפת אחת ושמה ירכיב אותם, ושורש איסור הרבעה כתבתיו במקומו בסדר קדושים תהיו [מצוה רמ"ד]. ואחר רשות אדוני הרב הנזכר והודאה על דברו הטוב, אענה אף אני חלקי ואומר כי מטעמי מצוה זו ענין צער בעלי חיים שהוא אסור מן התורה, וידוע שיש למיני הבהמות ולעופות דאגה גדולה לשכון עם שאינם מינן וכל שכן לעשות עמהן מלאכה, וכמו שאנו רואים בעינינו באותן שאינם תחת ידינו כי כל עוף למינו ישכון, וכל הבהמות ושאר המינין גם כן ידבקו לעולם במיניהן. וכל חכם לב מזה יקח מוסר שלא למנות שני אנשים לעולם בדבר מכל הדברים שיהיו רחוקים בטבעם ומשוניים בהנהגתם כמו צדיק ורשע והנקלה בנכבד, שאם הקפידה התורה על הצער שיש בזה לבעלי חיים שאינם בני שכל, כל שכן בבני אדם אשר להם נפש משכלת לדעת יוצרם.

אבן עזרא דברים פרק כב

והשם חמל על כל מעשיו, כי אין כח החמור ככח השור.